2229 8 ՄԷՆԷ 1891 ՆՈՅ · 9 ՃՈՒՄԱԶ ԻՐԹԷՍԻ ՆԻՒՍԽԷՍԻ 20 ԲԱՐԱ ԱԼԱՖ · 21 ՆՈՅ · ٣٠ ՐԷԳԳԻՒԼ ԱԽԸՐ ١٣٠٩ 2229

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ԱԽԲԱՐ

مجموعهٔ اخبار
اداره خانه سی بك اوغلنده جادهٔ كبيرده نومرو ٦٥

MEDJMOUA-I-AHBAR
JOURNAL QUOTIDIEN
Bureau : 65 Grand'Rue de Péra

Սենելիկի բէհի 120. — 6 այլըղը 60. — Սենելիկը բօսթա խէճըլիի 30. — Շէհիր բօսթասը 80 ղրուշ տըր ։

Տէրճ խոլընճէք իլանաթ իչին այըրճա բազարլըգ օլունուր ։

Ղազէթաէա միւթէալլիգ խուսուսաթ ԽՉԻՆՑ-ԹՕԼԱՅՅԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա ։

Խարբէխանէմիզ Պէյօղլունտա Ճատտէյի քէպիրտէ Թագսիմ ճիվարընտա Նօ · 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 9 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԹԵԼԱԶՂԻՒՐ

Տիւնքի կիւն ղազէթամըզըն քիթապ սահիֆէլէրի Թէրթիպ օլունմուշ օլտուղու հալտէ, գազաէն աէօքիւլիւպ, պիթթապի ղազէթամըզըն նէշրի բէք կէճ վագթա գալմըշ օլմասըյլա, պազը աpօնէլէրիմիզին էէտինէ կէօնտէրիլմէկէ եէթիշիլէմէտիկինտէն տօլաեը աֆվլարընը թէմէննի իլէ, պու կիւն իքի նիւսխէեի պիրտէն կէօնտէրէճէկիմիզի, վէ բազար իրթէսիտէն իթիպարէն, բոմանըմըզըն նէշրինէ տէվամ իտէճէկիմիզի պէեան էյլէրիզ ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

—

ՄԵՐ ՊԻՏՈՅՔԸ

Գ ·

ԹԱՂԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՔ

Հասարակութիւնս ունի երեք բարձրագոյն ուսումնարաններ, որոնց նպատակն ու վախճանը տարակոյս չկայ որ մասնաւորապէս «ազգային, զուտ հայկական» դաստիարակութիւն աւանդել է ։ Տեղւոյս չէ քննադատել թէ ինչպէս կը համապատասխանեն այս երեք վարժարանք մեր կրթական պէտոյից, թէ ինչ աստիճանի ազգային և զուտ հայկական դաստիարակութիւն կ՚աւանդեն, և ոչ ալ այս վարժարանաց գոյութեան բուն պատճառը տեսնել · մեր յօդուածներէն մին ի մօտոյ պիտի նուիրենք այս խնդրոց և ի մասնաւորի Հայ լեզուի և գրականութեան ուսուցման, որուն նըկատմամբ ցաւօք կանխաւ ստիպուած ենք խոստովանիլ որ ունինք ինչ ինչ արդարացի դիտողութիւններ ։ - Դիտենք արդէն թէ եւրոպական ազգաց մէջ նախնական կրթութեան մեծ կարեւորութիւն և ոյժ տրուած է ․ Ուսումնասէրն Անգղիա նախնական կրթութիւնն ձրի ըրած է · որուն օրինակին կը հետեւին քաղաքակիրթ ազգերը ․ Ընդհանրապէս յեւրոպա շատ աւելի բազմաթիւ են թաղական դպրոցք, յորս արհեստաւորաց, գործաւորաց և ի մի բան ունքլոր դասուն մանկտիք կը ստանան իրենց վիճակին և կոչման համապատասխան կրթութիւն մի ․ — Նրկին Մխիթարեան Միաբանից և Լուսաւորչեան բարձրագոյն վարժարանաց դիմաց, ունի՞ արդեօք հասարակութիւնս նախնական միօրինակ թաղային դպրոցներ, որոնցմէ ելլող աշակերտք կարենան յաճախել այդ բարձրագոյն վարժարաններն, և կամ գոհացուցի՞չ է մանկավարժութեան տեսակէտէ մեր ունեցած թաղական դպրոցները · ո՛չ ․ Այդ դպրոցներէ ելլող աշակերտք չեն կրնար այդ բարձրագոյն վարժարաններն յաճախել, զի անընդունակ են ․ գոհացուցիչ ալ չեն մեր ունեցած նախնական կրթարանները, վասն զի չունին միօրինակ ուսմանց ծրագիր, չեն աւանդեր ժողովրդեան մանկտոյն կարեւոր եղածն, որով հինգ վեց տարի աղքատ տղան դպրոց երթալէ վերջ դարձեալ նոյն խեղճուկրակն է ․ Փոքր և աղքատ հասարակութիւն մի ենք · և մեր կարողութենէ և նիւթական զօրութենէ վեր գործոց և ձեռնարկութեանց միջամուխ կ՚ըլլանք, մինչդեռ անդին կ՚եղծանենք մեր ապագան, վասն զի ժողովուրդ մը չբաղկանար միայն «էսնաֆ» դասէն ․ Միայն բարձրագոյն վարժարաններ բանալ բաւ չէ ազգային դաստիարակութեան և կրթութեան համար, այլ նաև պէտք է հաստատել և ունենալ բարեկարգ, միօրինակ և լաւ նախակըրթաններ յորս մեր ժողովրդեան աղքատիկ տղաք ստանան իրենց վիճակին և կոչման համապատասխանող գործնական կրթութիւն · և գիտենք արդեօք որ մեր հասարակութեան երրորդ դասը դժբաղդաբար շատ յեդափոխաց է ․ Եթէ ա՛յդ երեք բարձրագոյն վարժարանք «էսնաֆ» տղոց համար է (վասն զի մեր մեծարունք երկար տարիներէ ի վեր սովորութիւն ունին իրենց մանկտւոյն կրթութիւնն օտարաց յանձնել, որով մեր հասարակութեան ինտելլիկենցիան գաղղիամոլ և ըստ հետեւորդի ազգասիրութեան և ոչ կայծ մ՚ունի), անդին աղքատիկ և աղքատ տղան ո՞ւր երթայ ․ Գուցէ պատասխանեն մեզ Ս · Յակոբայ և Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցւոյ դըպրոցները · բայց արդեօք այս դըպրոցներն ի՞նչ վիճակի մէջ են ․ Դժուարին չէ տեսնել իրենց նահապետական դրութիւնը ․

Այդ երկու դպրոցներէ ելլող տըղաք կամ արհեստի կը մտնեն և կամ բարձրագոյն վարժարան ․ Արդ երկուքին ալ անկարող և անընդունակ են, ինչո՞ւ ․ վասն զի այդ երկու նախակրթարաններն ալ չունին ո՛չ միօրինակ ուղղութիւն, ո՛չ ուսմանց ծրագիր և ո՛չ ալ ուսուցչական լաւ կազմակերպեալ մարմին մը որով իրենց արդիւնքն ալ ակներեւ է ․ Զեմ ուզեր մանրամասնութեանց իջնել, վասն զի պիտի ստիպուիմ դժուարամարս ճշմարտութիւններ ըսել, ուստի խօսքս ուղղելով ընդհանրութեանը կ՚ըսեմ թէ, ժամանակն է վերջ տալու այս կացութեան ․ Երբ որ կը մտածեմ որ մեր հասարակութեան մէջ կան այնպիսի անձնաւորութիւնք, որ կրնան իրենց ազգին օգտակար ըլլալ, թէ ունինք Ուսումնական Խորհուրդ մ՚ որուն անդամք ծանօթ են իրենց գիտութեամբն ու երկամեայ փորձառութեամբն, և սակայն չգումարիր այս ժողովն, չգործեր և չէ յօրինած միօրինակ ուսմանց ծրագիր, չէ ստանձնած թաղական դպրոցաց վարչութիւնն, այլ թողած է զայնս անհատականաց ոմանց, կը շուարիմ կը մնամ ․ Շատ անգամ ի տես այս կացութեան սիրտս կը փղձկի և կը վիրաւորին յիս ազգասիրական սուրբ և նուիրական զգացմունք, և կը նմանցընեմ մեր հասարակութեան տրուած ուղղութիւնն վերմակի մ՚որով երբոր կ՚ուզենք մեր գլուխը ծածկել, ոտուրնիս բաց կը մնայ · իսկ երբոր ոտուրնիս գոցենք, անդին մեր գլուխը բաց կը մնայ ․ Եւ մինչդեռ հրապարակագիր մը չգտներ բան մ՚որով ուրախանայ, մխիթարուի, պարծի, հա՞րկ է որ լռէ, չգրէ, չքննադատէ, չխարազանէ, ի վեր չհանէ ճշմարտութիւններ ոմանց տհաճոյ չըլլալու համար ․ Թո՛ղ գումարի այդ ժողովը, թո՛ղ սկիզբն ընէ գործունէութեան, թո՛ղ ինկատի առնուին ժողովրդեան պահանջք, «րպէս»զի ժողովուրդն ալ ընտելանայ և համակրի իր գործոց ․ Եթէ երբեմն արդարացի գանգատներ կը լսուին որ մեր հասարակութիւնը չշահագրգռուիր իր գործերովն, դպրոցովն ու չտար իր դրամը, պատճառն պէտք է փնտռել ոչ հեռուն ․ Շատ անգամ տեսած ենք և իւրաքանչիւր ոք իւր անձնական փորձառութեամբն գիտէ այնպիսի անձնաւորութիւններ՝ որ մեր այժմու չհաւնած նպաստներովն այնպիսի գործեր տեսած են, որ ստուգիւ գործին արդիւնքն միջնորդաց հետ անմիաբան էր ․ Ես հաստատ համոզում մ՚ունիմ, որով միշտ հաստատած եմ որ կարելի է կերպարանափոխ ընել իրաց արդի վիճակն եթէ գտնուին ի մեզ (և ունինք ալ) քանի մ՚անձնաւորութիւնք, որ իրենց համբերութեամբ, վարչութեամբ, գործունէութեամբ, և երկաթեայ կամօքն ուզեն գործել, որով ոչ միայն պիտի յաջողին իրենց գործոց մէջ, այլ նաև ժողովրդեան ալ համակրութիւն պիտի գրաւեն ․ Ժողովուրդն ընդհանրապէս կը նմանցընեն տղու մը, զոր խանդավառելն ու գործել տալը, իւր հօր և դաստիարակին ձեռքն է ․ Օրինակ մեզ Ս · Յակոբայ Հոգաբարձութիւնն, որ ստոյգ է թէ տակաւին պէտք ունի շատ բանի, ի վերայ այսր ամենայնի յաջողած է գըրաւել ժողովրդեան համակրութիւնը ․ - Մեր թաղական դպրոցաց յոռի կացութեան վրայ գրած ժամանակս, նպատակս չէր հասարակութեանս ընծայել ծրագիրներ, ա՛յդ կը վերաբերի Ուսումնական ժողովոյն ․ Մանրամասն տեղագիր մը ներկայացնել միայն Ուսումնական ժողովոյ մէջ կարելի է ։

Մենք կը բաւականանք միայն այս ընդհանուր և հարեւանցի տեսութեամբս, վասն զի այլապէս պիտի իջնենք այնպիսի մանրամասնութեանց որ պիտի վիրաւորէ զանհատականս, վասն զի լսած եմ այնպիսի մանկավարժական սկզբանց հակառակ թերութիւններ, ականատես եմ եղած նա աշակերտած իսկ եմ այդ նախնական դպրոցաց, որոնց նկատմամբ ստիպուած եմ լռելը նախամեծար և խոհեմութիւն համարել ․ - Գործի սկսիլն արդէն յաջողիլ ըսել է ։

ՅՈՎՀ. Թ. ԱԼԱՆ

Բերա, 8 Նոյ · 91

(Մէճմուա)

Ալան էֆ ․ նին մահէլլէ մէքթէպլէրիմիզ հագգընտա իլմտիկի միւթալէա բէք լէճամ տըր ․ Միլլէթիմիզտէ պիւեիւք վէ միւքէլլէֆ մէքթէպլէրին վազիեէթի հազըրէսի՝ կէրչի չայեանը մէմնունիյեէթ տիր, փագաթ զիքր օլունան մահէլլէ մէքթէպլէրիմիզ իչին, մէմնուն օլունաճագ մէրթէպէտէ պուլունուեօրլար տէնիլէմէզ ․

Էֆրատը միլլէթիմիզ էվլատլարընըն պիւեիւք գըսմը իսէ, պու մէքթէպլէրտէ թալիմ ու թէրպիեէ կէօրմէեէ մէճպուր օլտուգլարընտան, Մէարիֆ գոմիսիոնու պու ճիհէթի ճիտտէն նազարը տիգգաթա ալմալը, վէ պունլարըճա իճապ իտէն իսլահաթ մէվգըի իճրաեէ վազ իտիլմէլի տիր ․ Իեանէի միլլիեէնին պաշլըճա մագսատի պու օլտուղու տա իլան իտիլիպ, մուճիպինճէ հարէքէթ օլունտուղու թագտիրտէ, հէր սընըֆ էֆրատըմըզըն իչպու իեանէեէ մէմնունիյէթիրաք իթմէք իսթէեէճէկինէ չիւպհէ իտիլէմէզ ․ զիրա ճէմաաթըմըզտան հիչ պիր քիմսէ, մահէլլէ մէքթէպլէրիմիզինիսլահաթընը արզուլէմէքտէն, վէ պու ուղուրտա մուավէնէթի լազըմէի իֆատէն կէրի տուրմաեաճաղընտան, օ սաեէտէ մէզքիւր մէքթէպլէրին իհթիեաճաթը հազըրէեէ մուվաֆըգ պիր սուրէթտէ վազ իտիլէպիլէճէկի տէրքեար տըր ․

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ

Մաճարիսթան Տէլէկասիօն մէճլիսի եանի մէճլիսի մէպուսան էնճիւմէնի մուվաճճէհէսինտէ խարիճիյէ նազըրը գօնթ Գալնօքի թարաֆընտան իրատ գըլընան նութգուն խիւլասասընը՝ Վիէննա թէլէկրաֆնամէլէրի բայիթախթըմըզա իյսալ իյլէմիշլէր իտի․ Պու քէրրէ այընան Վիէննա ղազէթալարը իսէ, նութգը մէզքիւրուն ասլընը նէշր իթմիշ օլտուգլարընտան, պէր վէճհի աթի թէրճէմէսինէ լիւզում կէօրիւնմիւշ տիր․

«Տէվլէթիմիզին Շարգտա օլան բօլիթիգասընըն էսասը մագսէտի մալիւմ օլուպ, խարիճիյէ նէզարէթի մէզքիւր մագսէտլէրի նազարը տիգգաթընտան տուր իթմէմիշ տիր․ Կէչէն սէնէ հէյէթի վիւքէլա թարաֆընտան տէրմիեան օլունան պէեանաթ սըրասընտա, Սըրպիսթան բօլիթիգասընըն թէմաեիւլաթըյլա պունտան թէվէլլիւտ իտէն նէթիճէլէր հագգընտա բէք տէ մուվաֆըգ սուրէթտէ իտարէի քէլամ իտիլմէմիշ օլտուղու՝ գօմիսիօն քեաթիպի թարաֆընտան պէեան իտիլմէքտէ տիր․

«Սըրպիսթանճա բօլիթիգա փըրգալարը ահվալինին հէնուզ բէք գարըշըգ օլտուղու, վէ հիւքիւմէթին արասըրա միւշքիլաթը ճէտիտէյէ թէսատիւֆ իթմէքտէ պուլունտուղու ինքեար օլունամազ․ Պունունլա պէրապէր Սըրպիսթան իլէ օլան միւնասէպաթըմըզըն էվվէլքի հալէ նիսպէթլէ էբէյիճէ էյի օլտուղունը պէեան իտէպիլիրիզ․ Կէնճ Սըրպիսթան գրալընըն Ավսթրիատա մազհար օլտուղու հիւսնի գապուլ տախի, պունուն հուսուլինէ բէք զիեատէ եարտըմ իյլէմիշ տիր․ Պունտան պաշգա հէյէթի նիեապէթին րէյիսիյլէ Սըրպիսթան վիւքէլասընըն՝ Ավսթրիա-Մաճարիսթան քիւպէրասըյլա իթտիֆագլէրի միւզաքէրաթ իւզէրինէ, մէմլէքէթիմիզին Սըրպիսթան իլէ իպգաի հիւսնի միւնասէպաթտան պաշգա պիր արզուտա պուլունմատըղընա, վէ մուգապէլէթէն Սըրպիսթան թարաֆընտան տախի հիւսնի մուամէլէ կէօրմէքտէն պաշգա պիր արզուտա պուլունմատըղընա գանաաթ հասըլ իյլէմիշլէր տիր․

«Օ զէմանտան պէրի իքի մէմլէքէթ արասընտա զուհուր իտէն պիր չօգ միւշքիլաթ պէր թարաֆ իտիլէպիլմիշ տիր․ Պու միւշքիւլաթ արասընտա, Սըրպիսթան հիւքիւմէթինին ասարը հիւսնի նիեէթ իպրազընտան խալի գալմատըղը՝ Ավսթրիաճա թագտիր իտիլմիշ իսէ տէ, Սըրպիսթան էհալիսինին խիլաֆը մէնաֆիի պուլունան մէսէլէլէրտէ սիւլիւք իյլէտիլէլէրի, վէ էհալիի մէզքիւրէ պու մէսէլէնէ տէվամ իյլէյեճէք օլուրսա, մուահէտաթը մէվճուտէյէ մուղայիր պիր նէթիճէ զուհուրա կէլէճէկի ինքեար օլունամազ․

«Պիզ Սըրպիսթան էհալիսինէ նասիհաթ վիրմէք իսթէմէզ իսէք տէ, էհալիի մէզքիւրէ՝ քէնտի ումուրը տախիլիյէ վէ թէրագգըյաթը մանէվիյէսիյլէ իշթիղալ իտէրէք էօյլէ ումուրը մուհիմմէի սիեասիյէ իլէ իշթիղալ իյլէմէյէճէք օլուրլարսա, քէնտիլէրինճէ տահա էյի օլաճաղընը տախի պէեան իտէճէյիզ․ Պու խուսուստա Պուլկարիսթան՝ Սըրպիսթանա նէզարէն պիւսպիւթիւն պաշգա պիր հալտէ պուլունուեօր․ Մէմլէքէթի մէզքիւրէ, սըրֆ քէնտի ումուրը տախիլիյէսինէ չալըշըպ, թէրագգըյաթը մանէվիեէսինէ, վէ թիճարէթինին թէվսիիւնէ, վէ մէքթէպլէրինին թէքսիրինէ սարֆը ղայրէթ իյլէմէքտէ տիր․

«Պուլկարլարա վէրիլէճէք պիր նասիհաթ վարսա, օ տա Պուլկարիսթանըն՝ տէվլէթի մէթպուասիյլէ տախիմա հիւսնի միւնասէպաթա սայ իյլէմէք, վէ թէրագգըյաթը տախիլիյէյէ չալըշըպ սայիր հէր տիւրլիւ մուամէլաթտան կէրի տուրմագ մատտէլէրի տիր․ Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի չիմտիյէ գատար պու պապտէ պասիրէթքեարանէ տավրանմըշ օլտուղու կիպի, պունտան սօնրա տախի տավրանաճաղընտան շիւպհէ եօգ տուր․

«Ավսթրիա-Մաճարիսթանըն ահվալը սիեասիյէսի հէր ճիհէթճէ մուճիպի խօշնուտի պուլունտուղունու պէեան վէ թէքէիտ իյլէեէպիլիրիմ․ Էվրոբա ճէմիյէթի տիւէլիեէսինտէ պիզէ մախսուս օլան մէվգըիմիզի մուհաֆազա իտիեօրուզ․ Պիլճիւմլէ տէվլէթլէրլէ օլան միւնասէպաթըմըզ սուրէթի մօսթաճէնտէ ճէրէյեան իտիեօր․ Պիր թագըմ սատըգ վէ գուվվէթլի միւթթէֆիգլէրիմիզ վար տըր քի, էհէմմիյէթլէրիմիզին մէնաֆիինի մուհաֆազա իյլէմէքտէ, սուլհու վիգայէ իթմէքտէ վէ ասայիշի թէհտիտ իտէճէք հէր կէօնա ամալը թէճավուզքեարանէյի միւթթէհիտէն տէֆ իյլէմէք խուսուսունտա քէնտիլէրիյլէ թէմամէն միւթթէհիտ իւլ էֆքեարըզ․

«Էվրոբա ահվալը սիեասիյէսի իգթիզասընճա, բօլիթիգաճա էսասը մէսլէքիմիզ հէր զէման իհթիեաթ գայտէսինէ միւպթէնի պուլունաճագ տըր․ Պիլա լիւզում մէյտանա հիչ պիր թէհլիքէյի մէսէլէ չըգարմագ իսթէմէտիկիմիզ կիպի, մէնաֆիիմիզէ վէ նուֆուզումուզա զարար վիրմէքսիզին պէր թարաֆ իտէպիլէճէկիմիզ թէհլիքէլէրի տախի մէյտանա չըգարմագտան կէրի տուրաճաղըզ․

«Տէվլէթիմիզին էմնիյէթինի վէ հալիզ օլտուղու մէվգըի մուհիմմինի մուհաֆազա իչին գուվվէի ասքէրիյէմիզի լիւզումու հիսս օլունան սուրէթտէ պուլունտուրմաեա մէճպուրուզ․»

—

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷ ՖՐԱՆՍԱ

Մահը հալի էֆրէնճինին 17 սինտէ պիւեիւք մախտումու իլէ պիրլիքտէ Շթութկարտա կիթմէք իւզրէ Վէսպատտան հարէքէթ իթմիշ օլան Մ․ տը Կիէրս, էվվէլքի ագշամ Բարիսէ վասըլ օլմուշ տուր․ Մալիւմ օլտուղու վէ իգրար իտիլտիկի վէճհլէ, միւշարիլէյհին պու սէյահաթընըն սէպէպի, Րուսիանըն Բարիս սէֆարէթի միւսթէշարը պուլունան մախտումունուն ֆամիլեասընը կէօրմէք արզուսինտէն իպարէթ, լաքին սէյահաթընըն հէր հալտէ բօլիթիգաճա պիր մահիյէթի պուլունաճաղը շիւպհէսիզ տիր․ Էքսէր Ալման ղազէթալարը՝ Մ․ տը Կիէրսին Բարիսէ ազիմէթի Զար հազրէթլէրինին պիր էմրի իւզէրինէ վուգու պուլտուղունու պէեան իթմիշլէր տիր․ Պուրասը բէք տէ պիլինէմէզ իսէ տէ, սէյահաթը մէզքիւրէնին մէթպուաթ մուֆախխամընըն արզուի գաթիսի իւզէրինէ վուգու պուլմուշ օլտուղու տէրքեար տըր․ Շու տա սահիհ տիր քի, Մ․ տը Կիէրսին Բարիսէ ազիմէթի՝ Մօնցաեա վուգու պուլմուշ օլան զիեարէթի մանէասընտա օլմաեաճագ տըր․ Մօնցատա եալընըզ նէզաքէթ տաիրէսինտէ պիր թագըմ մուամէլաթ իլէ իքթիֆա իտիլմիշ տիր, հալպու քի Բարիստէ սամիմի, ֆէվգէլատէ, վէ պէլքի տէ էհալի թարաֆընտան բաթըրտըլը նիմայիշլէր զուհուրա կէլէճէք տիր․ Մ․ տը Կիէրսին զիեարէթի Գրօնշթատ զիեարէթինէ գարշըլըգ իլք մուգապէլէ ատտ իտիլիեօր․ Ալմանլարըն պու սէյահաթը մէն իչին հէր կէօնա թէճրիւպէի վէ ղայրէթի իպրազ իթտիքլէրի, վէ պու թէշէպպիւսլէրինի Զարըն նէզտինտէ պիլէ իճրա իյլէտիքլէրի հալտէ, մուվաֆֆագ օլամաեըպ, հաթթա Րուսիա իմբէրաթօրունուն քէնտի խարիճիյէ նազըրընը Բարիսէ կէօնտէրմէքլէ իքթիֆա իթմէեիպ, պիւեիւք մախտումունու տա իլք պահարտա կէօնտէրմէք ֆիքրինտէ պուլունտուղու՝ Բարիսին Սիէքլ ղազէթասընտա օգունմուշ տուր․

—

ԱԼՄԱՆԻԱ

1892-93 սէնէսի Ալմանիա իմբէրաթօրլուղունուն պիւտճէսի պէր վէճհի աթի տիր․

Մէսարիֆաթը մուգաննէնէ 1 միլեար 222,418,557 մարգ, վէ մէսարիֆաթը ֆէվգէլատէ 911,683,030 մարգտան իպարէթ տիր․ Հէյէթի ասքէրիէնին մէսարիֆաթը տախմէնի 423,314,461 (օն տէօրթ միլեօնտան իպարէթ պիր ֆազլա վար տըր․) վէ ասաքիրի պահրիէնին մէսարիֆաթը տախմէնի 46,070,902 մարգտան իպարէթ օլուպ, ասաքիրի պէրրիէնին մէսարիֆաթը ղայրը մուգաննէնէսի 39,110,331, վէ պահրիէնին 1,742,600 մարգտան իպարէթ օլուպ, ասաքիրի պահրիէնին մէսարիֆի ֆէվգէլատէսի 102,303,821 (17,958,994 ֆազլա) վէ պահրիէնին 32,406,500 (9 միլեօն 480,500 ֆազլա) մարգա պալիղ օլուպ, տէմիր եօլլար մէսարիֆաթը ֆէվգէլատէսի 14,348,500 (7,478 500 ֆազլա) մարգա պալիղ օլուեօր․

Մէզքիւր պիւտճէտէ 152 միլեօնլուգ պիր իսթիգրազ ագտ օլունաճաղը տախի մուգայյէտ տիր․ Մէզքիւր իսթիգրազըն 145 միլեօնու ասաքիրի պէրրիէ վէ պահրիէ, տէմիր եօլլար վէ 500 000 մարգը կիւմրիւկ մէսարիֆէ սարֆ օլունաճագ տըր․ Իտիլճէճէք մէսարիֆ մէնանընտա, լիման վէ սէվահիլին չէլիք թօբլար վէ չարանբօլլար իլէ սիլահլանմասը, վէ Ճէնուպի Ամէրիգաեա կէօնտէրիլէճէք օլան պիր գրուազէօրիւն թէճհիզի տախի մուգայյէտ տիր․

—

ԱԶԱԳ ՏԷՆԻԶԻ

Ազագ տէնիզինին պուզ պաղլատըղընը՝ սօն Նիւսիէլէրիմիզտէն պիրինտէ եազմըշ իտիք․ Պու քէրրէ Օտէսատան եազըլտըղընա կէօրէ, Թականրօկտա, Թէրմօմէթրօ սըֆըրտան 12 տէրէճէ աշաղը օլուպ, Ինկիլ, Մէտվէրիցա, Գալմիուս վէ Վօլկա նամ Րուս վաբօրլարը պուզլար իչինտէ գալմըշլար տըր․ Քէրչտէ պուզ բարչալարը սէպէպիյլէ սէյրի սէֆային ղաեէթ մուխաթարալը օլմագտա, վէ սօուղուն շիտտէթի տէ կիթտիքճէ արթմագտա տըր․ Տընիէսթէր նէհրինին եօգարքի ճիհէթի՝ Տապօսարիէ գատար պուզ պաղլամըշ, վէ Տնիէբէր նէհրի տէ քէզալիք գաբանմըշ տըր․ Օտէսատա հէր թարաֆ տօնմագտա իսէ տէ, գար եաղմամագտա իմիշ․ Հավանըն պու հալի գըշ մահսուլաթընա միւսաիտ տէյիլ տիր․

ԹԵԼԵԿՐԱՖ

—

Վիէննա, 19 Նոյեմբեր․– Աթինատան եազըլտըղընա կէօրէ, Եունան հիւքիւմէթի մուգաեէսէթէն թէճրիւպէլէր իճրա իթմէք իւզրէ 1000 ատէտ Մանլիխէր վէ 1000 ատէտ տախի Լէպէլ թիւֆէնկի սըբարըշ իթմիշ տիր․ Պու իքի ուսուլտէ պուլունան թիւֆէնքլէրին պիրի ինթիխապ օլունաճագ տըր․

Մաճար մէպուսան էնճիւմէնինին գօմիսիօնու ասքէրիսինտէ հարպիյէ նազըրը՝ ահվալը հազըրէտէ թօբլարըն թէզխիրինի թասավվուր իթմէեիպ, եալընըզ կիւլլէլէրին էքթարիզ իւզրէ պուլունտուրուլմասընը տուշիւնմէքտէ օլտուղունու պէեան իթմիշ տիր․ Նազըրը միւշարիլէյհին մուավինի միրալայ Պէքէր՝ տիւմանսըզ պարութուն թօբլար իչին գապուլի չիմտիլիք իմքեանսըզ օլաճաղընը, չիւնքի Բէթրէսպուրկտաքի էքթանէ պարութ ֆապրիգասը քեամիլէն բիատէ իչին տիւմանսըզ պարութ իմալըյլէ մէշղուլ պուլունտուղունու իլավէ մէզգալ իյլէմիշ տիր․

Համպուրկ, 19․– Պաշ վէքիլ ժէնէրալ Գաբրիվի՝ գօնթ Գալնօքինի քէնտի պէօեիւք նութգը սիեասիսինտէն տօլայը թէպրիք իթմիշ տիր․

Գօբէնհակ, 19․– Ֆրանսա գրալզատէլէրինտէն տիւգ տը Շարթրըն մախտումու բրէնս Ժան տ'Օրլէան՝ Տանիմարգա օրտուսունա տուխուլ իտէճէք տիր․

Լօնտրա, 19․– Գահիրէտէն եազըլտըղընա կէօրէ, Մըսըր հիւքիւմէթի պիր գարարնամէ նէշր իտէրէք, էմրի ախիրէ տէկին Էվրոպալը էճզաճը տիւքքեանլարընըն գօնթրօլ մուամէլէսինտէն մուաֆ օլաճագլարընը, վէ պու հալտէ իլաճլարըն զէհիրլէրէ տաիր օլան նիզամնամէնին տիւէլի էճնէպիյէ իլէ էնի պիր մուգավէլէնամէ ագտընա տէկին Էվրոպալըլարա շումուլի օլմաեաճաղընը իլան իտէճէք իմիշ․

Բէթրէսպուրկ, 19․– Պօրսա ղազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, եէնի պիր Րուս իսթիգրազը հագգընտա զուհուր իտէն շայեա պօրսա մանօվրալարընտան նէշէթ իթմիշ տիր․

Բէթրէսպուրկ, 19․– Մէզրուաթըն պօզուլմասըյլա միւսաապ օլան Նահիյէլէր էհալիսինէ էրզագ էքթիշտիրիլմէսի

խուսուսունա նէզարէթ իչին պիւյիւք մէմուրլյնտէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշէքքիւլ իտէճէք, վէ պու գօմիսիօնուն պուղտայ սաթտըրաճաղընը, վէ թէվզի իյլէյէճէք օլտուղունու Պօրսա ղազէթասը րիվաեէթ իտիեօր ։

Գօլօնիա, 19.– Քէօլնիշէ Ցէյթունկ ղազէթասը, Բէթրէսպուրկտան ալտըղը պիր գըթա թէլէկրաֆնամէեէ իսթինատէն, Րուսիա իմբէրաթօրունուն սօն իսթիգրաղըն նէթիճէսինտէն նախօշնուտ օլմագլա պէրապէր, մալիեէ նազըրը Մ. Վիշնէկրատսգինին մէմուրիեէթինտէն իսթիֆա իթտիկինէ տայիր չըգան շայեալարըն պի ասլ ու էսաս օլտուղունու իլան իթմիշ տիր ։

Մէզքիւր ղազէթանըն րիվաեէթինէ նէզարէն, Րուսիա տէվլէթի հարպիեէ նազըրը Ժէնէրալ Վանովսքի՝ ահվալը հազըրէի մալիեէեէ մէպնի, Թէտարիքեաթը հարպիեէնին հիչ պիր վէճհլէ թէէխիր օլունմաեըպ, տահա պիր չօգ սէնէլէր իչին պու ուղուրա սարֆա քեաֆի վէ վաֆի մէպալիղի քիւլլիեէնին էլէէմ խազինէյէ մէվճուտ պուլունտուղունու իֆատէ իյլէմիշ տիր ։

Վիէննա, 19.– Սագսօնիա խանէտանը գրալիաի՝ Սագսօնիա վէլիի ահտը բըրէնս Ֆրէտէրիգ Օկիւսթիւն՝ արշիտիւշէս Լուիզ տը Թօսգան իլէ կէլէճէք բազար կիւնիւ իճրասը մուգարրէր օլան րէսմի իզտիվաճընտա հազըր պուլունմագ իւզրէ պուրաեա կէլմիշ տիր ։

Բարիս, 19.– Ձէյթինլի հուպուպաթըն կէօմրիւք Թարիֆաի ճէտիտէսինտէն իսթիսնասընըն մէճլիսի աեանտան Թալէպինէ հիւքիւմէթճէ գարար վէրիլմիշ տիր ։

Րուսիա տէվլէթի խարիճիեէ նազըրը Մ. տը Կիէրս պուրաեա մուվասըլէթ իթմիշ տիր ։

Հէր նէ գատար աքսի րիվաեէթ օլունմուշ իսէ տէ, նազըրը միւշարիլէյհ պուրատա ագալլը իւչ կիւն միւտտէթ իգամէթ իտէճէք տիր ։

Պիւտճէ գօմիսիօնու, հիւքիւմէթին Թօնքէն իչին Թալէպ իթտիկի մուխասսէսաթը էքսէրիեէթի ազիմէ իլէ գապուլ իթմիշ տիր ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Սուրիէ վիլաեէթի վալիլիկի՝ պէշինճի օրտուի հիւմաեուն միւշիրի Օսման բաշա հազրէթլէրինէ.

Ճէմիյեէթի ռուսումիէ ազալըղը՝ Պաղտատ վիլաեէթի վալիսի Հաճի Հասան բաշա հազրէթլէրինին մախտումու Մէհէմմէտ Սատըգ պէյէ.

Գօսօվա վիլաեէթի տախիլինտէ Պրանէ գայմագամլըղը՝ մուգատտէմա մէզքիւր գայմագամլըգտա պուլունմուշ օլան նիզամիեէ գայմագամլարընտան Մէհէմմէտ պէյէ.

Պիթլիս վիլաեէթի տախիլինտէ Մալազկերտ գազասը գայմագամլըղը՝ Էրվէ գազասը գայմագամը Սալիհ Խուլուսի էֆէնտիեէ.

Վիլաեէթի մէզքիւրէ տախիլինտէ Էրվէ գազասը գայմագամլըղը՝ Այօզ գայմագամլըղընտան միւնֆասըլ Իպրահիմ Ֆէհմի էֆ.եէ թէֆվիզ.

Լէվազըմաթը ումումիեէ տաիրէսինէ մէմուր էրքեանը հարպիեէ միրլիվալարընտան Իզզէթ բաշաեա Թէպտիլէն Զնճի Մէճիտի.

Բարիստէ նէշր օլունան Տէպա ղազէթասը տիրէքթօրու Մ. Պայթօնէեէ Զնճի, վէ Րէբիւպլիք Ֆրանսէզ ղազէթասը միւէսսիսլէրինտէն Մ. Պիրօեա Յիւնճիւ Օսմանի, Սուար ղազէթասը պաշ մուհարրիրի Մ. Հիւմպէրէ Յիւնճիւ, Սօլէյլ ղազէթասը տիրէքթօրու Մ. Հէրվէ իլէ Պրիւքսէլտէ նէշր օլունան Էնտէբանտանս Պէլժ ղազէթասը միւէսսիսի Պէլճիգա միւթէպէրանընտան Մ. Գօմօնէ Զնճի Մէճիտի նիշանը զիյշանլարը իհսան պույրուլմուշ տուր ։

—

Ցիւն սէլամլըգ րէսմի ալիսի Համիտիէ ճամիսինտէ իճրա պույրուլուպ, րէսմի մէզքիւրու Թէմաշա իթմէք իւզրէ, միւսաֆիրի հազրէթի Բատիշահի՝ Սիամ գրալընըն պիրատէրի բրէնս հազրէթլէրի իլէ մաեէթի վէ բրէնս հազրէթլէրինին րէֆագաթլարընտա օլարագ Տէրիսաաքէթէ կէլմիշ օլան Րուսիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրինին եավէրի բրէնս Արալէնոֆի իլէ Րուսիա սէֆարէթի պաշ Թէրճէմանը գասըրը ալիտէ պուլունտուգլարը կիպի, Իրան սէֆիրի հազրէթլէրիյլէ սէֆարէթ միւսթէշարը վէ պաշ Թէրճէմանը, Րումանիա սէֆիրի վէ պաշ Թէրճէմանը, Բաբա հազրէթլէրինին Տէրիսաաքէթ վէքիլի մօնսէնեօր Պօնէթթի ճէնապլէրի իլէ Օսմանլը պանգասը իքինճի տիրէքթօրու Մ. Լա Ֆիւանթ, վէ Ֆրանսա սէֆարէթի ածաշէ միլիթէրի Մ. Պէրժէ, վէ բրէնսի միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին րաքիպ օլտուղու Օրէլ վաբօրունուն պաշ վէ իքինճի գօմանտանլարը, վէ վաբօրը մէզքիւր զապիթանըյլա Րուսիա սէֆարէթի մաեէթ վաբօրու գօմանտան վէ զապիթանը վէ սէֆարէթլէրտէն թավսիէ իլէ կէլմիշ պիր չօգ միւթէպէրանը էճանիպ տաիրէի մախսուսէտէ հազըր պուլունմուշլար, վէ գուրէնաի հազրէթի Բատիշահիտէն էմին պէյ էֆ. հազրէթլէրի վասըթասըյլա լազըմ կէլէնլէրէ սէլամ վէ իլթիֆաթը Թաճտարի Թէպշիր պույրուլմուշ, վէ ճիւմլէսինէ գահվէ վէ չայլար իքրամ իտիլմիշ տիր ։

Սէլամլըգ րէսմի ալիսինտէն սօնրա, բրէնս Ցամրօկ հազրէթլէրի հուզուրը Շահանէեէ չըգարագ մազհարը իլթիֆաթը Շէհրիեարի օլմուշլար, վէ քէնտիսի վէ մաեէթի միւխթէլիֆ նիշանլարլա Թալթիֆ պույրուլմուշլար տըր ։

Պատէհու բրէնս հազրէթլէրի Մէրասիմ տաիրէյի ֆախիրէսինէ ազիմէթինտէ, զաթը հազրէթի Բատիշահի՝ տաիրէի մէզքիւրէեի պիթ Թէշրիֆ, իեատէի վիզիթա պուեուրմուշլար տըր ։

Իչպու րէսմի ալիի միւթէագըպ, Րուսիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրինին եավէրի բրէնս Արալէնոֆի ճէնապլէրի տախի՝ Րուսիա սէֆարէթի պաշ Թէրճէմանը իլէ պիրլիքտէ հուզուրը Շահանէեէ գապուլ օլունուպ, նաիլի իլթիֆաթ օլմուշ, վէ տիւն աքշամ Տէվասթօբօլա միւթէվէճճիհէն Տէրիսաաքէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր ։

—Լիվատիատա պուլունան Րուսիա իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիճասը հազարաթընա Թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն պէեանը խօշամէտի զըմնընտա, միւշիր Ֆուատ բաշա վէ մապէյն քեաթիպլէրինտէն Քեազիմ պէյ էֆ. հազարաթըյլա տիկէր իքի մէմուրուն պուլունտուղու իզզէտտին վաբօրը հիւմաեունուեա չէհրիմիզտէն մահէլլի մագսուտէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ լէրի մուգարրէր տիր ։

—Էֆրատը ասաքիրի Շահանէտէն խասթա վէ սագաթ օլարագ մէմլէքէթլէրինէ կէօնտէրիլմէքտէ օլանլարա մախսուս օլմագ իւզրէ, պունլար իչին այրըճա պիր սանտըգ Թէշքիլի, վէ իչպու սանտըղա սէրմաեէ օլարագ, Թախսիսաթը սէնիեէտէն հէր այ եիւզտէ 5 բարա Թէրք վէ իհսան պույրուլաճաղընտան, մաաշը 1500 ղըշ վէ տահա զիեատէ օլան մէմուրինի միլքիեէ վէ էրքեանը ումէրայի ասքէրիեէ մաաշլարընտան տախի այտա եիւզտէ 5 բարանըն իչպու սանտըղա Թէրքի Թէնսիպ պույրուլմագտա օլմասըյլա, քէյֆիեէթին պիլ միւզաքէրէ գարարընըն արզը վէ լազըմ կէլէն նիզամնամէնին իեանէի ասքէրիեէ գօմիսիօնու նիզամնամէսինէ Թէվֆիգէն Թանզիմի մատտէսինին տախի մէզքիւր գօմիսիօնա հէվալէսի հագգընտա իրատէի Շահանէ չէրէֆթէալլիւգ պույրուլմուշ վէ իչպու իրատէի սէնիյէնին իճասը իճրասը տէվաիրի այիտէսինէ տէբլիղ պուլունմուշ տուր ։

—Սէֆային Թամիրինէ մախսուս օլարագ պազը զէվաթ Թարաֆընտան ինչասը իսթիտա օլունան տօգլարըն՝ Իսթինեէ լիմանը, Ֆէնէր պաղչէսի, Գանլըճա քէօրֆէզի, վէ Ուսմուր եէրինտէ ինշա իտիլմէսի Պահրիեէ նէզարէթինճէ գարարկիր օլուպ, գարարը մէզքիւր Պապը Ալիեէ Թէպլիղ գըլընմըշ տըր ։

—Նիգակօ սէրկիսինտէ Օսմանլը էշեա վէ էմթաասընըն վազըհա Թախսիս գըլընաճագ օլան շիւպէնին պինասընը ինշա իթմէք իւզրէ, հիւքիւմէթի Սէնիյեեէ բէք չօգ իսթիտալար վէրիլիպ, ֆագաթ պունլարտան Մ. Ալպէր Լուինին իսթիտասը Նաֆիա նէզարէթինճէ գապուլ իտիլտիկի իշիտիլմիշ տիր ։

—Եվրօբատան կէլէն հազըր իլաճլարա վէ մատէն սուլարընա 5 բարալըգ րէսմի տամղա բուլու եաբըշտըրըլմագտա օլուպ, էճզաճը Թիւճճարը մէզքիւր բուլուն գօնուլմասընա գարշը մէրճիի ալիսինին նազարը տիգգաթընը տավէթ իթմէք իւզրէ, ավօգաթ Թընկըր Սիմօն էֆէնտիեի վէքիլ Թայեին իթմիշ օլտուգլարընտան, միւմաիլէյհ, պունլարտան գապուլ պուլունտուղու կիւնլէրտէ սատրազամ հազրէթլէրինէ 39 էճզա Թիւճճարընըն իմզալարընը հավի պիր իսթիտա Թագտիմ էյլէմիշ տիր ։

—

ԳՕԼԷՐԱ

Հոկտ.ին 28ինտէն նոյ.ին 2 սինէ գատար Հիւտէյտատա գօլէրատան վուգուպաթ օլմաեըպ, Գանֆատա, Ղամէտ, Ֆամէտ վէ Թէհամէ գարիեէլէրինտէ իլէթի մէզքիւրէնին միւնտէֆի օլմագտա պուլունտուղու, վէ վուգուպաթ օլան մահէլլէրին գարանթինա ալթընա ալտըրըլտըղը Նէճէն վիլաեէթինտէն ալընան Թէլէկրաֆնամէտէն անլաշըլմըշ տըր ։

ՍԱՐՐԱՖԻԵԷ

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Գալաթա 9 նոյ.

գ. ումումի 8 նոյ. գար.	18	24
գ. 9 նոյ. աչըլ. տուպլը	18	23
Իւնիֆիեէ գար.		——
Սէրի A. Ա. Իսթիգրազ	39	30
« B. Բ.	20	25
« C. Գ.	18	23
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	57	50
Ագչէ Փայիզի	7	00
Րաբօր	60	00
Հէվալէսիզ	10	00
ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ		
Գրէտի Ժէնէրալ	7	25
Իսթանպօլ պանգասը	4	15
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	3	
Թրամվայ	5	72½
Սօսիէթէ Օթթօման պանգասը	4	10
ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ		
Օսմ. լիրասը 100 ղրուշտան Ղր. Բր.		
Պէեազ Մէճիտիեէ Փարգը	107	10
Մէթալիք »	98	00
Պէշլիք »	101	20
Ալթըլըգ	102	00
Ինկիլիզ լիրասը	110	14
Ֆրանսըզ ալթունու	87	30
Բօլ	90	10
Գրէմից ալթունու	51	15
Գուրպօն գայմէսի	9	40
Թահվիլաթը Օսմանիեէ	67	36
Թահվիլաթը Օսմանիեէ	68	02

ԻԼԱՆ

—

Մապէյնի Հիւմաեուն տիշ Թապիպի օլուպ, ճիւմլէճէ մալիւմ օլան Կրիկոր Զամի էֆէնտի տիւքքեանընը Պէյօղլունտա Թընէլ մէյտանընտա Մաեէր մաղազասընըն գարշըսընտա 2 նիւմէրօլու խանէեէ նագլ իտէրէք, պու Փըրսաթ իլէ մէզքիւր տիւքքեանընտա տիշ Թէպապէթինէ միւթէալլիգ էվրօբաքեարի օլարագ էն ճէտիտ ալէաթ վէ էտէվաթ վէ մուալիճաթ ճէլպ իթմիշ օլտուղունտան, աղըըեան տիշլէրին սէրիան վէ քեամիլէն միւտավաթը, վէ կէրէք տիշլէրին աղըը հիսս օլունմագսըզըն քէօքլիւնտէն վէ կէրէք տիշ քէօքլէրինին պիր կէօնիւրաճը, վէ պօշ տիշլէրին ալէթ ումի եա աղ ալթուն վէ եա սայիր մատէնի տալթ իլէ իմլասը, վէ խաֆիֆլիկիյլէ պէրապէր տաեանըգլըղը, վէ Թապա գիշլէրէ պէնզէմէսի ճիհէթլէ, Եվրօբաճա չէօհրէթ գազանմըշ վէ էն միւքէմմէլ ատտ օլունմագտա պուլունմուշ օլան գաուչու նամ լասթիքտէն վէ եա ալթունտան օլարագ էն ճէտիտ ուսուլ իւզրէ րէգապէթ օլունամաեաճագ տէրէճէտէ ալէս տիշ իմալի, վէ զարարսըզ իլաճլար իլէ տիշ Թաթհիրի զըմնընտա տիւքքեանընտա կէլէճէք օլան զէվաթըն քեաֆֆէսի սիւրաթ իլէ վէ քեամիլէն նայիլի միւրատ օլաճագլարը վէ Թապիպի միւմաիլէյհ հէր կիւն սապահլաեըն ալաֆրանկա սաաթ 8 տէն իթիպարէն էօյլէտէն 9 սաաթ սօնրաեա գատար վիզիթա գապուլ իթտիկի՝ քէսիր իւլ միգտար միւշթէրիլէրինէ իլան օլունուր ։

GRAND MAGASIN DU LOUVRE

GRAND RUE DE PERA № 394

ԼՈՒՎՐ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Լուվր մաղազասը խտարէսի՝ չիմտիյէ գատար Հաճօբուլօ չարշըսընտա պուլունան մաղազասընըն պու քէրրէ Պէյօղլու ճատտէի քէպիրինտէ Ժան Սթամաթիատիսին մաղազասը գարշըսընտա, վէ եանի պիրախանէսի եանընտա 349 նումէրօլու մահալլէ նագլ իտիլմիշ օլտուղունու, վէ հէր սէնէ կիպի պու սէնէ տախի միւտիրինին Եվրօբաեա կիտէրէք, էն միւթէպէր Ֆապրիգալարտան իբէքլի, եւէնլիւ վէ սօն մօտաեա մախսուս սաիր էնվաի գումաշլար կէթիրմիշ պուլունտուղունու, վէ պու գումաշլարըն վէ սաիր էմթաասընըն ղաեէթ էհվէն ֆիաթլէ սաթըլտըղընը, միւթէատտիտ միւշթէրիլէրինէ վէ ալէլ ումում էհալիյէ իլան, վէ պունտան սէնէլէր կէօսթէրմիշ օլտուղլարը էմնիյէթ վէ թէվէճճիւհլէրի խուրաշէ տէվամ խտէճէքլէրինի մէմուլ իլէ քէսպի Ֆախր իյլէր։

Ն. ԹԻՊԷՐԻՈՍ

Զիյ. — Մաղազամըզըն մահէլլի գասիմինին խուսուսի ճէտտէ տէկին, տանթէլա, խարճ վէ սաիրէ սաթըշընա մախսուս օլարագ էսկի եէրինտէ պուլունաճաղը տախի այրըճա պէեան օլունուր։

Cette réclame-annonce a été insérée par les soins de

MESSIEURS L. CLICIAN ET CIE

ՀԱԶԸՐ ՄԷԼՊՈՒՍԱԹ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Վ. ԹԻՐԻՆԿ ՎԷ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Քէնտի էմթաալարընըն ճինսի, նէֆասէթի, վէ պիչիմլէէ մաարուֆ օլուպ, ՄԱԳԹՈՒ ՖԻԵԱԹ լարըյլա միւթէպէր միւշթէրիլէրինին էմնիյէթի քեամիլէսինի տախի քէսպ իթմիշ օլմալարըյլա, պիր թագըմ չաշալը իլանաթա հաճէթ կէօրմէզլէր։

ՄԱՀԷԼ ԼԷՐԻ

11 Ն. Գալաթա Գարաքէօյ մէյտանը Ն. **11**

ՎԷ

Թիւնէլ գուրպինտէ, Ճատտէի քէպիրտէ Ն. **105—111**

MESSIEURS L. CLICIAN ET CIE

3—20

5 Tchétchéyan Han 5. Galata. Constantinople

ԳԱՆՏԻԱՆԸՆ ԽԱԼԻՍ

ԳՕԳՈՒԼՈՒ ՍԱՊՕՆՈՒ

Մին էլգատիմ Գանտիատա բէք ալէա սապօն թապըլ վէ իմալ օլունտուղու ումումուն մալումու տուր։ Կիրիտին խալիս զէյթին եաղը վէ նաթրօն վէ չօրագ իլէ եաբըլան սապօնլարը ճիւմլէ ինտինտէ մագպուլ վէ միւթէպէր իքէն, պունլար պիր գաչ սէնէտէն պէրու Միտիլլի Եարէմիտ, Այվալըգ վէ սայիր մահալլէրտէ թագլիտ օլունմագտա, վէ ֆիաթընը էհվէն տուշիւրմէք իչին սօտա իլէ պիր նէվ տալըգ Թօբրազը վէ պալ մատէնի կիպի ինսանըն տուշինէ վէ սաչ վէ թէնինէ զարար կէթիրիր էճզալար գարըշտըրըլմագտա տըր։ Պիլ ճիւմլէ մէմալիքտէ էլեէվմ սաթըլմագտա օլան սապօնլար՝ էհալինին սաչլարընը տէօքմէքտէ, վէ չամաշըրը տա նիհաեէթ իւչ տէֆա եըգամագըլա չիւրիւթմէքտէ տիր։ Պու կիպի թագլիտ սապօնլարըն սաչլարը տէօքիւպ սաչ գրան խասթալըղը կէթիրտիկի տախի պէտիհի տիր։

Մարիֆէթի աճիզանէմլէ իմալ օլունան պու «Գօգուլու սապօն» իսէ, վիճտան վէ տուչէր իչին ֆայտէլի օլտուղու կիպի, սաչլարը տա ուզաթըր վէ րաիհաի թապիէսի օն կիւն գատար չամաշըրտան չըգմազ. սապօնլարըն ֆէնալըղընտան չիմտիյէ գատար հանըմլարըն սաչլարը տէօքիւլմէքտէ իքէն, ումումա պիր խըտմէթի միւֆթէխիրէ օլմագ իւզրէ կիւզէլ աթթարիաթ իլէ իմալ օլունմուշ օլան պու սապօնա (սաչ իլաճը) տէնիլէն սու տախի գարըշտըրըլմըշ օլտուղունտան, սաչլարը տէօքմէքտէն մուհաֆազա իտիեօր։

Գըյեէքի ճէտտի սանտըգըլա 4 գրուշա ֆիրուխթ օլունուպ, թաշրատան տախի բէշ չինէն սիփարըշ օլունուրսա, սէրիան կէօնտէրիլիր։ Ումումի տէբօզիթօ մահէլլի Իսթանպօլտա Ասմա-ալթընտա 7 նումէրօլու մաղազամ օլտուղու՝ վէ արզու իտէնլէրին պիր միգտար ալըպ թէճրիւպէ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

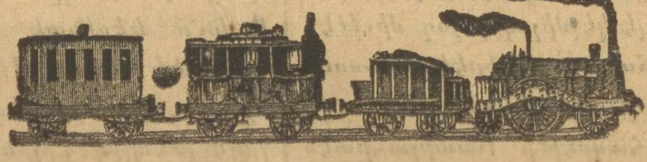

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

Տէրսաատէթ իլէ Բիւյիւք—Չէքմէճէ արասընտա եօլճու թարիֆասը, 1891 Հոկտեմբեր 1 տէն իթիպարէն

ՍԹԱՍԻՈՆ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԲԻՒՅԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ	ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՈՍՈՒ																					
	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46
	ՍԱՊԱՀ									ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ									ԱԳՇԱՄ			
Սթանպօլ	6 30	7	7 30	7 50	8 30	9 00	9 30	10 00	10 30	11	11 30	12 00	1 30	2 00	2 30	3 00	4 00	4 30	5 00	5 30	6 00	6 30
Գում-գաբու	6 39	7 09	7 39	8 08	8 39	9 09	9 39	10 09	10 39	11 09	11 39	12 09	1 39	2 09	2 39	3 09	4 09	4 39	5 [illegible]9	5 39	6 09	6 3
Եէնի-գաբու	6 43	7 13	7 43		8 43	9 13	9 43	10 13	10 43	11 13	11 43	12 13	1 43	2 13	2 43	3 13	4 13	4 43	5 13	5 43	6 13	6 9
Սամաթիա	6 49	7 19	7 48		8 49	9 18	9 49	10 19	10 49	11 19	11 49	12 19	1 49	2 18	2 49	3 19	4 19	4 49	5 19	5 49	6 19	6 3
Եէտի գուլէ	6 55	7 23	8 01	8 22	8 55	9 21	9 54	10 23	10 35	11 24	11 55	12 22	1 55	2 21	2 54	3 23	4 23	4 55	5 26	5 55	24	6 41
Մագրի-քէօյ	6 09	7 33	8 12	8 39	9 06	—	10 04	10 33	11 06	11 36	12 05	—	2 06	—	3 04	3 36	4 33	5 06	5 39	6 06	6 34	7 55
Այ-Սթէֆանօս	6 18	—	8 21	8 52	9 15	—	—	—	11 15	11 47	—	—	2 15	—	—	3 45	—	5 15	5 48	6 16	—	7 06
Բիւյիւք-Չէքմէճէ	—	—	—	9 02	—	—	—	—	—	11 55	—	— Եօյլէ	—	—	—	—	—	—	—	6 24	—	—

ՍԹԱՍԻՈՆ ԲԻՒՅԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ	ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՈՍՈՒ																					
	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	51
	ՍԱՊԱՀ									ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ									ԱԳՇԱՄ			
Բիւյիւք-Չէքմէճէ	—	6 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 06
Այ-Սթէֆանօս	6 30	7 00	—	8 00	8 30	—	9 30	—	—	11 27	—	1 00	—	—	2 30	—	4 00	—	5 30	5 57	—	7 18
Մագրի-քէօյ	6 40	7 10	7 39	8 11	8 40	—	9 40	10 10	10 40	11 38	12 24	1 10	—	—	2 40	3 10	4 10	4 40	5 40	6 10	6 40	7 43
Եէտի-գուլէ	6 52	7 22	7 50	8 23	8 52	9 26	9 52	10 22	10 52	11 52	12 44	1 22	1 52	2 26	2 52	3 22	4 22	4 52	5 52	6 22	6 52	7 [illegible]7
Սամաթիա	6 56	7 26	—	8 27	8 56	9 29	9 56	10 26	10 56	11 56	12 48	1 26	1 56	2 29	2 [illegible]6	3 26	4 26	4 56	5 56	6 26	6 56	—
Եէնի-գաբու	7 02	7 32	—	8 33	9 02	9 34	10 02	10 32	11 02	12 02	12 54	1 32	2 02	2 34	3 02	3 32	4 32	5 02	6 02	6 32	7 02	—
Գում-գաբու	7 08	7 38	7 59	8 38	9 08	9 38	10 08	10 3[illegible]	11 08	12 08	12 58	1 38	2 08	2 38	3 08	3 38	4 38	5 08	6 08	6 38	7 06	8 06
Սթանպօլ Վ.ԻԻՈՒԼ	7 16	7 46	8 07	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	11 16	12 16	1 06	1 46	2 16	2 46	3 16	3 46	4 46	5 16	6 16	6 46	7 14	8 15

Հաճմի քիւչիւք էշեա պիլա իւճրէթ հէր գաթարտա գապուլ օլունուր։ — Հաճմի պիւեիւք էշեաեա կէլինճէ պունլար անճագ Տէրսաատէթ իլէ Մագրի-քէօյ արասընտա քեաին Ժէվգրլէր արասընտա ամէտշիւտ իտէն թրէնլէր իլէ նագլ վէ իրսալ օլունապիլէճէք տիր։

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻՒՏԻՐԻԵԷԹ